C/2024/2101

2024.3.26.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről

(COM(2023) 533 final – 2023/0323 (COD))

(C/2024/2101)

Előadók: **Panagiotis GKOFAS**

Alena MASTANTUONO

Angelo PAGLIARA

Felkérés:	az Európai Unió Tanácsa: 2023.10.6.
	Európai Parlament: 2023.10.2.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. és 304. cikke
Illetékes szekció:	„Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2023.12.20.
Elfogadás plenáris ülésen:	2024.1.17.
Plenáris ülés száma: xx.	584.
A szavazás eredménye:	
(mellette/ellene/tartózkodott)	215/14/8

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) üdvözli az Európai Bizottság kkv-segélycsomagról szóló közleményét. Üdvözli továbbá az Európai Bizottság azon szándékát, hogy tovább küzd a késedelmes fizetések ellen. Az időben történő fizetés hozzájárul az egészségesebb gazdasági környezethez, és az egységes piac elmélyítésének stratégiai célját szolgálja. Ugyanakkor az EGSZB aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a jelenlegi irányelv rendeletté alakítása korlátozhatja a tagállamok és az üzleti környezet rugalmasságát egy olyan időszakban, amikor EU-szerte számos akadállyal kell megküzdeni, és kéri a javasolt intézkedések további értékelését, valamint a végrehajtás arányos és személyre szabott megközelítését.

1.2. Az EGSZB megállapítja, hogy a késedelmes fizetések kultúrája ágazatonként és tagállamonként jelentősen eltér. Két fő általános problémát is azonosít a késedelmes fizetésekkel kapcsolatban: először is a jelenlegi szabályok végrehajtását; másodszor pedig azt, hogy a hatóságok annak ellenére késedelmesen fizetnek, hogy a jelenlegi irányelv 60 napos felső határt állapít meg. Az állami szektorban a tényleges kifizetési idő 13 nappal hosszabb, mint a vállalkozásoknál, amelyekre nem vonatkozik jogszabályban előírt fizetési határidő. Az EGSZB ezért arra kéri a hatóságokat, hogy járjanak elöl jó példával, és tartsák be a hatályos szabályokat.

1.3. A bírósági eljárások hosszadalmas és költséges volta, valamint az üzleti kapcsolatokra gyakorolt hatástól való félelem egyes uniós tagállamokban visszatartja a hitelezőket attól, hogy követelésüket bíróságon keresztül érvényesítsék. Jobban ki kell használni a digitális eszközöket, és elő kell mozdítani a pénzügyi műveltséget és az egyéb garanciális eszközök (pl. bankgaranciák, a vételár zálogként vagy visszatartási jogként történő kifizetése) alkalmazását, valamint az alternatív vitarendezési módokat.

1.4. Az EGSZB potenciális előnyöket lát a nemzeti végrehajtó szervek bevezetésében. Hangsúlyozza azonban, hogy e hatóságoknak objektíven kell működniük, és garantálniuk kell a maximális titoktartást a vállalkozások és a hatóságok üzleti szempontból érzékeny információinak kezelésekor, és ennek során nem írhatnak elő további adatszolgáltatási kötelezettségeket.

1.5. Az EGSZB támogatja a pénzügyi műveltségi programok kidolgozását, amelyek lebonyolításra a nemzeti hatóságokkal, a bankszektorral, az európai ügynökségekkel/intézményekkel (pl. ESBA/EKB), valamint az üzleti szervezetekkel együttműködésben kerül sor. A szociális partnerek és a kereskedelmi kamarák mellett közszolgáltatások vagy ügynökségek is nyújthatnak pénzügyi műveltséggel és késedelmes fizetéssel kapcsolatos tanácsadási szolgáltatásokat anélkül, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályozás hatálya alá tartoznának.

1.6. Különös figyelmet kell fordítani az európai vállalkozások és harmadik országbeli szervezetek közötti kereskedelmi ügyletekkel kapcsolatos késedelmes fizetésekre.

1.7. A rendelet végrehajtását értékelő jelentésnek figyelembe kell vennie az EGSZB, a szociális partnerek és a kereskedelmi kamarák által a többi társjogalkotóval együttműködésben készített értékeléseket és jelentéseket.

2. **Háttér-információk**

2.1. 2023 szeptemberében az Európai Bizottság közzétette a kkv-segélycsomagot, amely magában foglalta a késedelmes fizetésekről szóló rendeletre irányuló javaslatot, a kkv-k adózásának egyszerűsítéséről szóló irányelvre irányuló javaslatot, valamint a kkv-k teljesítményének javítását célzó intézkedéseket, hangsúlyt fektetve a minőségi jogalkotási program javítására, finanszírozási eszközökhöz való jobb hozzáférésre, a munkaerő továbbképzésére és más támogató mechanizmusokra.

2.2. A csomag magában foglalja a késedelmes fizetésekről szóló irányelv jogi keretének felülvizsgálatát is a jelenlegi uniós jogszabályokból eredő hiányosságok kezelése érdekében. Konkrétabban az Európai Bizottság fellépése a megelőző intézkedések hiányára, a késedelmes fizetési mechanizmus hatékony érvényesítésére, a maximális fizetési határidő hiányára és a kkv-k jogorvoslati mechanizmusokhoz való hozzáférésének megkönnyítésére összpontosít.

2.3. Az Intrum 2023. évi fizetési jelentése szerint a B2B kapcsolatokban az átlagos fizetési határidő 41 nap, az átlagos tényleges fizetési idő 56 nap. Az állami szektorban a hivatalos feltételek szerinti átlagos fizetési határidő 52 nap, a tényleges kifizetés átlagosan 69 napot vesz igénybe.

2.4. Bár a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés tagállamonként eltérő ([1]), továbbra is jelentős terhet ró a strukturális hiányosságokkal küzdő és/vagy gazdasági válságoknak jobban kitett gazdaságokra és vállalkozásokra.

2.5. A bankszektorban a kamatlábak globális emelkedése spirális hatást gyakorolt a vállalkozások és a kkv-k likviditási korlátaira, különösen azoknál, ahol befektetési programot hajtottak végre. Emellett nemcsak a nominális kamatemelések, hanem a kamatkülönbözetek is torzítják az üzleti teljesítményt, különösen a kkv-k esetében.

3. **Általános megjegyzések a késedelmes fizetések elleni küzdelemről szóló rendeletjavaslatról**

3.1. A Covid19-világjárvány idején a magas energia- és nyersanyagköltségek és a gazdasági tevékenységek fenntartásához szükséges hitelek visszafizetésének összetett hatása radikálisan megváltoztatta az időben történő kifizetések fontosságát, különösen az európai kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára. Míg az állami hatóságok és a nagyvállalatok képesek megkülönböztetni ügyfeleik és beszállítóik portfólióját, a kkv-k korlátozott számú ügyfélre, pénzügyi volumenre és tartalékra támaszkodnak, és többnyire regionális és helyi szinten működnek. A felek között alkupozíció tekintetében meglévő különbség azonban csak az egyik oka a késedelmes fizetéseknek: a meglévő szabályok rossz hatékonyságú végrehajthatósága jelentős akadályt képez a hitelezők számára, amelyek az adóssal fennálló üzleti kapcsolatuk megőrzése érdekében általában tartózkodnak a jogaik gyakorlásától.

3.2. A helyzet a kivételesen magas infláció és az abból eredő kamatemelések miatt tovább súlyosbodott, ami nem kedvez a befektetéseknek. A fizetési feltételek romlanak a gazdasági zavarok idején, mivel a vállalatoknak biztosítaniuk kell pénzforgalmukat és tartalékaikat. A nagyvállalatokkal ellentétben a kkv-k korlátozottan férnek hozzá a bankhitelekhez ([2]), ennélfogva némelyikük számára a késedelmes fizetések ideiglenes finanszírozási forrást jelentenek, és segítenek megbirkózni a likviditási hiánnyal. Az EGSZB ezért támogatja az Európai Bizottság azon szándékát, hogy kiszámíthatóbbá tegye a pénzforgalmat, de aggályokat vet fel az Európai Bizottság által javasolt megoldással kapcsolatban.

3.3. Az EGSZB elismeri, hogy a késedelmes fizetések átterjedő hatása nemcsak a vállalkozások napi működésének zökkenőmentes működését befolyásolja. A késedelmes fizetések uniós szinten és ágazatonként is eltérő kultúrája szintén akadályozza a vállalatok hosszú távú beruházási tervezését.

([1]) Európai Központi Bank: Felmérés az euróövezetbeli vállalkozások finanszírozáshoz jutásáról – 2022. október – 2023. március.
([2]) „Delay now, pay later – why SMEs must not put off investing in innovation and greening”, oecdcogito.blog.

3.4. Az Európai Bizottság hatásvizsgálatában elismeri, hogy a késedelmes fizetések társadalmi hatásait lehetetlen számszerűsíteni ([3]). Ez a gyakorlat azonban káros a kisvállalkozások tulajdonosai, családtagjaik és alkalmazottaik számára, és súlyos következményekkel jár a közművek, a bérleti díjak és a hitelek kifizetésére, valamint a morálra és a termelékenységre nézve. Emellett az Intrum által 2022-ben megkérdezett vállalatok 47 %-a állította, hogy a gyorsabb fizetés segíteni fogja őket abban, hogy több munkavállalót vegyenek fel ([4]).

3.5. A késedelmes fizetésekről szóló irányelv (2000/35/EK irányelv) 2000. évi elfogadását és annak a 2011/7/EU irányelvvel való első módosítását követően az összes érintett szereplő (hatóságok, nagyvállalatok és kkv-k) közötti tisztességtelen fizetési gyakorlatok egyre nyilvánvalóbbá váltak, különösen az állami hatóságok által a vállalatoknak teljesített kifizetések esetében ([5]).

3.6. Az EGSZB elismeri, hogy a jelenlegi 2011/7/EU irányelv az évek során általában eredményesnek bizonyult. Jelentősen hozzájárult a fizetési morál javításához, a probléma tudatosításához és a tisztességesebb üzleti környezet garantálásához. Ugyanakkor a késedelmes fizetések nem szűntek meg, és az EGSZB elismeri, hogy hatékony fellépésre van szükség, ezért az EGSZB helyénvalónak tartja a jobb végrehajtásra és a fizetési kultúra javítására irányuló lehetőségek feltárását. Azonban – mint minden más szabályozási változást –, ezt is megfontoltan kell megközelíteni, különösen a magánjogi szabályok tekintetében.

3.7. Idén az átlagos fizetési határidő a vállalkozások között 41 nap, a közszférában pedig 52 nap. A vállalkozások közötti szektorban a tényleges fizetési idő 56 nap, ami 3 nappal több, mint tavaly, de még mindig sokkal kevesebb, mint az állami szektor tényleges fizetési ideje (69 nap). Ez egyértelműen jelzi, hogy a problémát az elfogadott fizetési feltételek betartása jelenti, nem pedig magának a fizetési határidőnek a hossza. Az EGSZB ezért úgy véli, hogy az Európai Bizottság a javaslatával a késedelmes fizetések helyett a hosszú fizetések problémáját próbálja kezelni túlzottan korlátozó intézkedések bevezetésével, ahelyett, hogy hatékonyabb szabályokkal javítaná a jelenlegi végrehajtási keretet.

3.8. Az EGSZB kiemeli, hogy a késedelmes fizetés jelentősége tagállamonként ([6]) és ágazatonként is igen eltérő. Az Európai Bizottságnak ezért tovább kellett volna vizsgálnia a meglévő irányelv módosításának lehetőségét, és – jelentős változások esetén inkább a felülvizsgált irányelvet (az úgynevezett átdolgozást) kellett volna választania. Ez megakadályozná, hogy mérettől és erőegyensúlytól függetlenül minden szervezet érintetté váljon. A kkv-knak segítségre van szükségük, és az új szabályoknak tisztességesebb környezetet kell biztosítaniuk számukra. A gyakorlatban azonban a javasolt szabályok megfosztják a kkv-kat attól a rugalmasságtól, amelyet üzleti partnereiktől igényelnek, és szükségtelenül szigorú feltételeket szabnak meg számukra.

3.9. Az Európai Bizottságnak az időben történő kifizetések elérésére irányuló intézkedése nem veszélyeztetheti a szerződések tárgyalásában részt vevő felek azon lehetőségét, hogy hosszabb fizetési határidőről állapodjanak meg. Az EGSZB ezért hangsúlyozza a rugalmas tárgyalások fontosságát a fizetési feltételek meghatározásakor, és kiemeli az Európai Bizottság javaslatával kapcsolatos komoly aggályokat. A javasolt 30 napos felső határ gyakorlatilag megszünteti a vállalatok közötti szerződési szabadságot. Annak ellenére, hogy a vállalatok ma rugalmasak – szabadon tárgyalhatnak a fizetési határidőről, sokkal korábban fizetnek, mint a közszféra, amelynek 60 napos felső határa van. A szerződési szabadság megsértése itt nem tűnik indokoltnak, és a reálisan várható előnyökhöz mérten aránytalan lenne.

3.10. Ebben a tekintetben az EGSZB utal az Európai Bizottság által lefolytatott nyilvános konzultáció ([7]) eredményeire, amely egyértelműen arra a következtetésre jut, hogy a válaszadók körében – 29 % számára – a fizetési feltételekre vonatkozó jelenlegi szabályok fenntartása az előnyben részesített lehetőség. Ezenkívül – a választható lehetőségek közül az „*Egyéb*” megjelölésével – számos érdekelt fél jelezte, hogy ellenzi a szerződési szabadság korlátozását. Végül a felvetett kérdés kritikus jellegére reflektálva az EGSZB utal az Európai Parlament 2023 júliusában közzétett, „Az Unió helyzete a kkv-k tekintetében” c. állásfoglalására, amely hangsúlyozta, hogy kezelni kell késedelmes fizetéseket, *„ugyanakkor olyan kiegyensúlyozott megközelítést [kell] biztosít[ani], amely mellett fennmarad a szerződési szabadság”* ([8]).

3.11. Az EGSZB egyetért azzal, hogy az áruk vagy szolgáltatások ellenőrzésére vagy átvételére vonatkozó eljárás nem haladhatja meg az áruk vagy szolgáltatások átvételének napjától számított 30 napot. Hangsúlyozza azonban, hogy ez problémát jelent egyes vállalkozók számára az áruk műszaki jellemzői miatt. Az ágazati megközelítést gondosan ellenőrizni kell, figyelembe véve egyes gazdasági ágazatok aszimmetrikus kitettségét.

([3]) SWD(2023) 314 final, a hatásvizsgálat 227. pontja, 58. o.

([4]) Intrum, 2022: Annual and Sustainability Report 2022 – Long-term credit management for a sound economy [2022. évi éves és fenntarthatósági jelentés – Hosszú távú hitelkezelés a stabil gazdaság érdekében].

([5]) Az Európai Bizottság jelentése szerint néhány tagállamban a hatóságoknak átlagosan 100 napra van szükségük számláik rendezéséhez, a legmagasabb értékek pedig ezt is jelentősen meghaladhatják: „Late payment: Commission refers Italy to Court of Justice for failing to ensure suppliers are paid on time”.

([6]) Az Európai Bizottság kkv-teljesítményértékelő jelentése hangsúlyozza, hogy a késedelmes fizetésekről szóló jelenlegi irányelv szabályainak végrehajtása terén nagymértékű eltérések vannak a tagállamok között, kiemelve, hogy a késedelmes fizetések a zéró költségű finanszírozás egyik formájává válnak. A dokumentum elérhető a következő címen: Annual Report on European SMEs 2022/2023.

([7]) Late payments – update of EU rules.

([8]) TA(2023)0294.

3.12. Az EGSZB a jelenlegi irányelv egyik fő hiányosságának tartja, hogy az nem határozza meg egyértelműen a „súlyosan tisztességtelen” fogalmát, és hogy a bíróságoknak kell értelmezniük ezt a fogalmat. A kétértelmű rendelkezés az évek során aggályokat vetett fel, mivel teret hagyott a vállalatoknak arra, hogy eltérjenek a 30 napos „irányadó” határidőtől, amely a vállalkozások közötti ügyletek esetében 60 naptári napnál hosszabb fizetési időszakokra is kiterjeszthető. E tekintetben az EGSZB tudomásul veszi az Európai Bizottság azon szándékát, hogy az említett fogalmat a rendeletjavaslat 9. cikke szerinti érvénytelen és semmis gyakorlatok felsorolásával váltja fel.

3.13. Jogi szempontból azonban a 9. cikk végrehajtása lehetetlen. Ennek oka, hogy a 9. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerinti gyakorlat – a számlaküldés szándékos késleltetése vagy megakadályozása – nem nyilvánítható semmisnek. Ezenkívül a 3.9. ponttal összhangban az EGSZB úgy véli, hogy a vállalkozások közötti ügyletekben a fizetési időszakokra történő hivatkozásokat törölni kell a 9. cikk (1) bekezdésének a) pontjából, mivel ebben kizárólag a szerződő feleknek kell megállapodniuk.

3.14. Bár az EGSZB lát előnyöket a nemzeti végrehajtó szervek bevezetésében, kulcsfontosságú lesz megfelelő és hatékony működésük garantálása. Ezért e hatóságoknak objektíven és függetlenül kell működniük, és garantálniuk kell a maximális titoktartást a vállalkozások és a hatóságok üzleti szempontból érzékeny információinak kezelésekor. Eddig a nemzeti hatóságok nem tudták biztosítani a végrehajtási mechanizmusok megfelelő működését – különösen a G2B (kormányzati szervek és vállalkozások közötti) ügyletek esetében. Az EGSZB – a közszféra által a vállalkozásoknak teljesített tartós késedelmes fizetésekre vonatkozó bizonyítékokra tekintettel – aggodalmát fejezi ki a hatóságok ugyanahhoz az állami struktúrához tartozó más hatóságokkal szembeni jogérvényesítési képessége miatt.

3.15. A hatóságok fizetési késedelmei miatt jelentős hátrányt szenvedő gazdasági szereplők között számos szociális vállalkozás található. A kérdés további jelentőséggel bír, ha figyelembe vesszük, hogy sok esetben az ilyen vállalkozásoknak az állami szektor az egyetlen ügyfele a szociális segítségnyújtási szolgáltatások, valamint az oktatás és képzés nyújtása terén. Tekintettel arra, hogy az ilyen vállalatoknak nincs magánpiaca, kitettségük fokozott mértékű, mivel a közbeszerzésen kívül nincs alternatívájuk.

3.16. Ennek eredményeként a késedelmes fizetések a kkv-k közbeszerzésben való részvételét gátló tényezők közé tartoznak. Az Európai Bizottság által bemutatott bizonyítékok szerint a hatóságok közötti kifizetések sem teljesülnek időben. Az EGSZB ezért üdvözli a kormányzat és a vállalkozások közötti ügyletekhez javasolt 30 napos fizetési határidőt. A hatóságoknak jó példával kell elöl járniuk, mivel a vállalkozások alapvető partnerei. Az új rendelet az alvállalkozók jobb védelmét javasolja az építési munkálatok során, kérve, hogy a szerződő felek igazolják az ajánlatkérő szervek (vagy szervek) számára, hogy kifizették a közvetlen alvállalkozóikat. Ez óriási hatással lesz azokra a beszállítókra, akik az ajánlatkérőtől származó fizetést használják az alvállalkozók kifizetésére.

3.17. Az EGSZB arra ösztönzi a társjogalkotókat, hogy a közbeszerzési szerződések odaítélésekor a 4. cikkben alkalmazottól eltérő alternatív módokat is mérlegeljenek annak biztosítására, hogy az alvállalkozókat időben kifizethessék. Annak előírása, hogy a szerződő fél a közvetlen alvállalkozóit a kifizetési kérelem benyújtása előtt vagy annak időpontjában fizesse ki, ellentétes azzal a célkitűzéssel, hogy az értéklánc minden tagja olyan határidőn belül részesüljön kifizetésben, amely lehetővé teszi az egészséges pénzáramlást. Amint az az Európai Bizottság javaslatában is szerepel, egyértelműen fennáll annak a kockázata, hogy a vállalkozóra hárítják a felelősséget a munkálatok előfinanszírozásáért. Az alvállalkozók késedelem nélküli kifizetésének biztosítása érdekében az EGSZB azt ajánlja, hogy a fővállalkozó csak a hatóság általi kifizetés kézhezvételének időpontjától számított egy hónapon belül tegyen nyilatkozatot. Ezzel a nyilatkozattal a hatóság általi kifizetés kézhezvételétől számított 30 napon belül igazolni kell az alvállalkozók kifizetését.

3.18. Az 5. és 6. cikkben foglalt új rendelkezések – amelyek a jelenlegi irányelv 3. és 4. cikkén alapulnak – előrelépést jelentenek az azonnali kifizetések kultúrájának célkitűzése felé. A tisztességtelen fizetési gyakorlatok gyakran magukban foglalják a kamat indokolatlan mellőzését, amennyiben a mögöttes összeget kifizették. A késedelmi kamat automatikus esedékessé tételével az adósokat arra ösztönözzük, hogy tartsák be a szerződésben kikötött határidőket. Az 5. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy „a hitelező nem mondhat le arról a jogáról, hogy késedelmi kamatot kapjon”. Bár az EGSZB megérti azt a célkitűzést, hogy arra bátorítsák a kkv-kat, hogy kamatfizetést kérjenek, aggodalomra ad okot, hogy az ilyen jogról való lemondás lehetőségének megtagadása nehézségeket okozna a kkv-k mint adósok számára.

3.19. Az újonnan javasolt 50 eurós átalányösszeg kapcsán az EGSZB úgy véli, hogy figyelembe kellene venni az ügylet összegével való arányosságot.

3.20. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság tagállamokhoz intézett felhívásával, hogy ösztönözzék a kkv-kat a digitális eszközök használatára az időben történő fizetések megkönnyítése és a hitelkezelési képzéshez való hozzáférés érdekében. Mivel a kkv-k gyakran nem rendelkeznek pénzügyi és digitális jártassággal, a tagállamoknak fokozniuk kell az együttműködést a szociális partnerekkel, valamint a kereskedelmi és iparkamarákkal a bevált gyakorlatok összegyűjtése, valamint a vállalatok és munkavállalóik képzése érdekében. Tekintettel az ilyen képzésekre elkülönítendő korlátozott pénzügyi forrásokra, a gazdálkodó szervezetek számára támogatást és eszközöket kell biztosítani a vállalatok képzéséhez ebben a kérdésben. Ez nem tekinthető állami támogatásnak.

3.21. Az EGSZB teljes mértékben támogatja a 16. cikket, és hangsúlyozza az olyan meglévő akadályok minimalizálásának fontosságát, mint az adósok ellen indított bírósági eljárások bonyolultsága. Az ilyen hosszú és költséges bírósági eljárások fényében a tagállamoknak ösztönözniük kell az önkéntes közvetítést, valamint az önkéntes alternatív vitarendezés egyéb formáit a fizetési viták gyors megoldására.

4. **Részletes megjegyzések**

4.1. Az EGSZB elismeri továbbá, hogy az Európai Bizottság célkitűzésének elő kell irányoznia az elektronikus számlázásra és adattovábbításra vonatkozó önkéntes eljárások szisztematikus végrehajtását a nagyobb jogbiztonság elektronikus bizonyítékok révén történő garantálása érdekében. Mindazonáltal figyelembe véve azt a bizonytalan gazdasági keretet, amellyel a kkv-k jelenleg szembesülnek, az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak támogatniuk kell és elő kell segíteniük a digitális fizetési gyakorlatok elfogadását. Emellett a bevezetett rendszernek minden vállalkozás számára elérhetőnek kell lennie. Az EGSZB fokozatos bevezetést javasol annak biztosítása érdekében, hogy a kkv-knak legyen idejük az ilyen eszközökhöz való hozzáféréshez szükséges ismeretek és pénzügyi eszközök megszerzésére.

4.2. Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló kísérletét, hogy kezelje a késedelmes fizetésekre vonatkozó hivatalos adatok hiányát Európában, és megjegyzi, hogy a késedelmes fizetésekkel foglalkozó uniós megfigyelőközpont szerepének megerősítésével európai szinten meg kell osztani a bevált gyakorlatokat. Az EGSZB úgy véli továbbá, hogy a megfigyelőközpontnak a nemzeti végrehajtó szervekkel (vagy más illetékes hatóságokkal), valamint független magán kutatóközpontokkal együttműködve rendszeresen össze kell gyűjtenie a tagállamok által előállított információkat és adatokat a rendelet hatékonyságának értékelése érdekében. Mindenesetre nem szabad további adatszolgáltatási kötelezettség róni a vállalatokra.

4.3. Az EGSZB kiemeli a javaslat külső dimenzióját. A fizetési feltételekre vonatkozó szigorú feltételek potenciálisan kihathatnak az egységes piacon belüli kereskedelmi ügyletekre és az EU-n kívüli üzleti tevékenységekre. Egyszerűbb lenne felvenni a kapcsolatot olyan harmadik országbeli beszállítókkal, amelyek hosszabb fizetési határidőket is elfogadhatnak. Ez potenciális veszélyt jelenthet Európa versenyképességére, és el kell kerülni.

4.4. Az EGSZB egyetért azzal, hogy az e rendelet hatálybalépését követően kifizetendő kereskedelmi ügyletekre a rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni. Ez a rendelkezés azonban csak akkor alkalmazandó, ha a vonatkozó szerződést az alkalmazás kezdőnapját követően írták alá. Az EGSZB ezt szükségesnek tartja ahhoz, hogy mind a vállalatok, mind a hatóságok számára stabil átmenetet biztosítson a jelenlegi jogi keretről a rendeletben javasoltra.

4.5. A közszféra magánszektorbeli vállalkozóknak történő kifizetéseit nemcsak a nemzeti programok és reformok alapján, hanem a szociális partnerek és a kereskedelmi kamarák képviselőinek a hatásvizsgálatban és az upstream és downstream értékelési folyamatban való szélesebb körű részvétele révén is ellenőrizni, elemezni kell, és időszakosan felül kell vizsgálni.

4.6. A szociális partnerek és a kereskedelmi kamarák jelentős szerepet játszhatnak a szélesebb társadalom pénzügyi kérdésekkel, eszközökkel és egyéb eljárásokkal kapcsolatos képzéséhez és oktatásához szükséges megfelelő eszközök kidolgozásában, amelyek elősegítik a pénzügyi műveltség előmozdítását, mivel jobban ismerik saját ágazatuk igényeit és hiányosságait.

Kelt Brüsszelben, 2024. január 17-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elnöke

Oliver RÖPKE